

Paprika

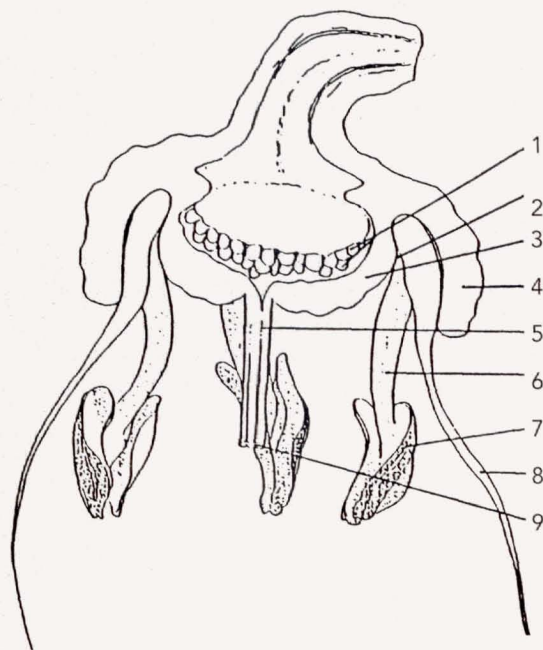
door C. Smeekens

Teelt

Paprika is een van de gewassen die in Nederland onder glas worden geteelt. De teelt van dit gewas is de laatste jaren sterk uitgebreid, het teeltareaal bedroeg in 1992 ongeveer 750 ha. Er worden diverse teeltmethoden toegepast, echter het merendeel van de paprika's wordt in verwarmde kassen geteelt. In oktober/november wordt gezaaid, de jonge plantjes kunnen in december in de kassen geplaatst worden. In januari begint de bloei en deze loopt door tot oktober. De laatste paprika- vruchten worden begin november geoogst.

Bloembouw

Paprikabloemen zijn wit van kleur. Op het vruchtbeginsel, in het midden van de bloem staat een stamper. Rond de stamper staan vijf meeldraden. Het stuifmeel is wit van kleur en wordt in grote hoeveelheden geproduceerd. Bovendien leveren de bloemen veel nectar waardoor ze aantrekkelijk zijn voor bestuivende insecten. In de zomer komen vaak bestuivende insecten van buiten de kas binnen.

Bestuiving

Paprika is zelfbestuivend, stuifmeel van de eigen bloem kan tot goede vruchtzetting leiden. Vaak komt het stuifmeel vanzelf op de stamper. Er is namelijk een grote hoeveelheid stuifmeel aanwezig en de meeldraden zitten vaak dicht bij het stempeloppervlak van de stamper. Tijdens het teeltseizoen stagneert de productie van paprika regelmatig doordat voor het uitgroeien van de vruchten veel energie van de plant nodig is. Zodra er een vruchtgroei van betekenis is stopt de zetting. De bloemen worden dan ook na een goede bestuiving door de plant afgestoten. Na de oogst groeien de vruchten weer uit. De productie van de paprika gaat dus in golfbewegingen.

Bestuivingsonderzoek heeft geleerd dat bijen en hommels geen invloed hebben op de golfbeweging in het produktieverloop van paprika. Toch heeft insektenbestuiving positieve effecten op de vruchtzetting. Zonder de aanwezigheid van bestuivende insecten ontstaan zogenaamde knoopvruchten; dit zijn kleine misvormde paprika's. Als bestuiving door insecten heeft plaatsgevonden komen knoopvruchten niet meer voor. Uit het bestuivingsonderzoek is ook gebleken dat de gemiddelde vruchtgrootte en het gemiddeld vruchtgewicht toenemen. Bij sommige, van nature grootvruchtige, rassen is dit ongewenst omdat zeer grote vruchten in een lagere prijsklasse vallen. Het gemiddeld aantal zaden per vrucht neemt bij insektenbestuiving ook sterk toe. Opvallend is dat bij aanwezigheid van bestuivende insecten er aanzienlijk minder bloemen in het gewas voorkomen. De bloeiduur neemt waarschijnlijk af omdat de bloemen sneller worden bestoven. Als bloembezoek door een insect heeft plaats gevonden, is dit aan de bloem te zien, het witte stuifmeel is dan niet meer aanwezig en de meeldraden van de bloemen zijn donkerder van kleur. Dit biedt een eenvoudige mogelijkheid om de activiteit van de bijen te controleren.

Omdat paprikabloemen aantrekkelijk zijn voor bijen is een volk per 5000 m² voldoende voor een goed bloembezoek. Naast bijen worden ook vaak hommels gebruikt voor de bestuiving van paprika.

Bij de tekening: 1. zaadknoppen, 2. nektarklier, 3. vruchtbeginsel, 4. kelkblad, 5. stijl, 6. helm draad, 7. helmknop (6&7 samen meeldraad), 8. kroonblad, 9. stempel